

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ
ФІЛОЛОГІЇ ТА МЕТОДИКИ
ВИКЛАДАННЯ
ГУМАНІТАРНИХ
ДИСЦИПЛІН**

**Збірник
наукових праць**

2016

ББК 81.2
А - 43
УДК: 81. 243

Актуальні проблеми філології та методики викладання гуманітарних дисциплін: Збірник наукових праць. Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету. — Рівне: РДГУ, 2016. — 105 с.

Збірник наукових праць містить статті з актуальних проблем викладання іноземної мови, філології, теоретико-методологічних, культурологічних, літературознавчих, мовознавчих проблем спілкування.

Матеріали можуть бути корисними для науковців, працівників навчальних закладів, викладачів та студентів вищих педагогічних навчальних закладів.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Головний редактор:

Совтис Наталія Миколаївна – доктор філологічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Заступник головного редактора:

Мороз Людмила Володимирівна – кандидат філологічних наук, професор (відповідальний редактор) (Рівненський державний гуманітарний університет).

ЧЛЕНИ РЕДАКЦІЙНОЇ КОЛЕГІЇ:

Вербець Владислав Володимирович – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Деменчук Олег Володимирович – доктор філологічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Карпенчук Світлана Петрівна – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Коваль Ганна Петрівна – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Литвиненко Світлана Анатоліївна – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Малафійк Іван Васильович – доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент АПСН (Рівненський державний гуманітарний університет);

Михальчук Наталія Олександрівна – доктор психологічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Павелків Роман Володимирович – доктор психологічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Петренко Оксана Борисівна – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Шугасва Людмила Михайлівна – доктор філософських наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Ямницький Вадим Маркович – доктор психологічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Бігунова Світлана Анатоліївна – кандидат психологічних наук, доцент (Рівненський державний гуманітарний університет);

Ніколайчук Галина Іванівна – кандидат педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Постоловський Руслан Михайлович – кандидат історичних наук, професор, член-кореспондент Міжнародної слов'янської академії наук, ректор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Романюк Світлана Констянтинівна – кандидат філологічних наук, доцент (Рівненський державний гуманітарний університет).

Затверджено Вченою радою Рівненського державного гуманітарного університету (протокол № 11 від 24.11.2016 р.).

За достовірність фактів, дат, назв і т. п. відповідають автори статей. Думки авторів можуть не збігатися з позицією редколегії. Рукописи рецензуються і не повертаються.

Адреса редакції: 33028 м. Рівне, вул. Пластова, 31. Рівненський державний гуманітарний університет

ISBN 966 — 7281 — 09 — 03.

© Рівненський державний гуманітарний університет, 2016

Резюме. Стаття досліджує використання методу кейс-стаді (case study) як системи навчання, заснованої на аналізі, прийнятті та обговоренні ситуацій, як смодельованих, так і реальних.

Ключевые слова: метод, інтерактивний, ситуація, дискусія, аналіз, приклад.

The summary. The article explores the use of the case study method as a learning system based on the analysis, decision and discussion of simulated situations.

Key words: approach, interactive, situation, discussion, analysis, example.

Одержано редакцією 17.11.2016 р.

УДК 378.147.016:811.111

В.В. КОВАЛЮК, Т.В. ТКАЧ

ФАХОВА КОМПЕТЕНТНІСТЬ СТУДЕНТІВ ТА ЇЇ ФОРМУВАННЯ ЗАСОБАМИ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Резюме. Стаття присвячена дослідженню впливу фактору іноземної мови взагалі (та англійської мови зокрема) як важливого чинника формування багатьох аспектів професійної компетентності майбутніх фахівців.

Ключові слова: компетентність, фах, іноземна мова, формування, парадигма, продуктивність.

Швидкі темпи розвитку сучасної науки і техніки та зростання кількості інформації у світі потребують якісно нового рівня викладання як базових, так і фахових дисциплін, забезпечення інтелектуальної, психологічної, моральної та мотиваційної готовності до життєдіяльності в нових умовах усіх учасників навчально-виховного процесу. Йдеться про необхідність кардинальної зміни парадигми підготовки спеціалістів в умовах швидкого поновлення знань та потреби у підготовці таких спеціалістів, які мають відрізнитися глибокою багатобічною фаховою компетентністю, що є складовою загальної життєвої компетентності.

Серед сучасних вчених немає єдиного підходу щодо розуміння категорії "життєвої компетентності" та процесу її формування. Однак, більшість дослідників розуміє його як складний динамічний процес, що перебігає у річизі формування основних рис особистості. Життєву компетентність особистості можна розглядати як складний комплекс знань, вмінь та життєвого досвіду, необхідних для розв'язання життєвих завдань і продуктивного самоздійснення, самореалізації, самовираження й самовдосконалення.

Можна говорити про три етапи формування життєвої компетентності особистості у процесі взаємодії "особистість – середовище" [13, с.43]. На першому адаптивному етапі формування життєвої компетентності особистості відбувається засвоєння нею діючих у суспільстві норм і правил поведінки та оволодіння відповідними формами і засобами діяльності. Другий етап, який полягає у заостренні протиріч між досягнутим рівнем адаптації і потребою індивіда у її розгортанні, характеризується пошуком нових засобів і способів задоволення потреб індивіда, його розвитку та саморозвитку. На третьому інтеграційному етапі відбувається детермінація протиріч між сформованими на попередньому етапі прагненням суб'єкта бути максимально визнаним у суспільстві і потребами особистості, що йому імпонують, відповідають його системі цінностей, сприяють успіху особистої і соціально значущої спільної діяльності. Розвиток життєвої компетентності особистості та зростання до рівня третього етапу відбувається під впливом певних факторів, а саме: "соціокультурний фактор", "люди", "я сам" [13, с.21].

Існує зарубіжний досвід освітніх установ, які забезпечують формування життєвої компетентності особистості: "Виховна хартія" (Франція), центри соціальної служби для молоді (Німеччина), "Команди допомоги" (США), діяльність громад (США), "Локальні системи зв'язку школи із середовищем" (Польща), моралі (Японія) та інші.

Соціокультурне середовище, сукупність природних і соціальних умов, у яких протікає розвиток і діяльність людського суспільства, суттєво впливає на формування життєвої компетентності особистості, зумовлює її становлення і розвиток. Саме на основі взаємодії свідомості, духовного світу, укладу життя особистості, соціального середовища, які діють синергійним чином, відбувається формування життєвої компетентності особистості [13, с.17].

Тому формування фахової компетентності пов'язане з формуванням життєвої компетентності, як і формування останньої включає формування фахової компетентності. Відповідно, важливим аспектом подальшого розвитку системи освіти в нашій країні є потреба зміни навчально-виховного процесу у напрямі поглиблення міждисциплінарних зв'язків, використання навчально-виховних та дидактичних ресурсів всіх навчальних дисциплін у процесі підготовки майбутніх фахівців.

У цілому, сучасність вимагає від спеціаліста спрямованості на цілісний аспект знань та вмінь, а не на їх конкретний зміст. Так, японський керівник володіє меншим об'ємом спеціалізованих знань (які у будь-якому випадку втрачуть свою цінність через п'ять років) та одночасно має цілісну уяву про організацію, якою він керує. Тут виявляється потреба у розумінні значення своєї трудової активності у контексті всього виробництва, всієї економічної галузі і навіть людської цивілізації взагалі, що зумовлює необхідність розвивати взаємозмінюваність та творчий підхід, вміння бачити ціле раніше ніж частини [2, с. 152–162].

Виходячи із зазначеного вище, можна сказати, що всі навчальні дисципліни у вищому навчальному закладі мають спрямовуватися на розвиток фахової компетентності. Відповідно, формування професійної компетентності у студентів технічних спеціальностей засобами непрофільюючих дисциплін (серед яких – англійська мова) є вельми актуальною. Саме під таким кутом зору досліджується професійна компетентність більшістю вчених (С.С. Вітвицька, А.А. Дубасенюк, М.В. Левківський та ін.). Багато дослідників (Н.Ф. Босак, Н.М. Веніг, Л.П. Голованчук, Ю.В. Головач, І.П. Дроздова, Н.Б. Завіниченко, О.О. Коломінова, О.Б. Мамчич, О.І. Мармаза, Г.М. Марченко, А.Д. Онкович, О.П. Петрашук, О.І. Селіванова, В.М. Топалова, Л.І. Шевчук, І.П. Ящук) присвятили свої дисертаційні праці проблемі компетентності, яка виявляється у різних галузях освіти та постає своєрідним центром, навколо якого мають фокусуватися зусилля викладачів у напрямку підготовки майбутніх фахівців.

Слід зазначити, що особистісно-орієнтована парадигма освіти (І.Д. Бех, Д.М. Гришин, Н.В. Кузьміна, А.К. Маркова, Н.Г. Ничкало, С.І. Підмазін, В.В. Сериков, І.С. Якиманька та ін.) [1, с. 24; 6, с.51; 12, с. 74] передбачає розвиток особистості, одним із аспектів якого є професійна компетентність, що постає найбільш важливим аспектом самовираження та самоздійснення особистості.

У цілому, фахова компетентність може кваліфікуватися складником більш загальної життєвої, ключової компетентності, яка сприяє досягненню успіхів у житті та передбачає спроможність особистості сприймати та відповідати на індивідуальні та соціальні потреби, включає комплекс відповідних ставлень, цінностей, знань і навичок.

Професійна компетентність будь-якого фахівця не окреслюється вузькопрофесійними межами, оскільки від нього вимагається постійне осмислення розмаїття соціально-економічних та інших проблем, пов'язаних не тільки з його фахом, але й з суміжними галузями суспільного буття [10, с.11].

Фахова компетентність пов'язується не тільки зі специфічним обсягом знань, умінь та навичок, але й зі здатністю їх застосування у нових галузях науки та техніки. Тому у комплекс відповідних знань, умінь та навичок має входити компонент життєвої компетентності, який включає в себе моменти універсалізації і модифікації знань та досвіду, здатність використовувати знання в умовах швидкої зміни в галузі сучасних технологій та життєвих ситуацій. Для того, щоб знання набули рис універсальності, цілісності та творчого змісту, вони мають отримати додаткові вектори своєї актуалізації, що насичує знання новими комплексними асоціативними зв'язками, збагачує їх додатковими міждисциплінарними паралелями та сприяє формуванню професійної компетентності у майбутніх спеціалістів.

Нова особистісно орієнтована парадигма освіти та синергетичний підхід до розвитку людини утверджує загальнонауковий принцип цілісності, який передбачає розгляд людини як цілісної істоти [7, с. 56]. Саме тому весь навчально-виховний процес у вищому навчальному закладі має орієнтуватися на поєднання зусиль різних навчальних дисциплін у процесі формування професійної компетентності майбутнього фахівця. Тому, чим більш віддалені одна від одної навчальні дисципліни будуть інтегруватися у цьому процесі, тим більший ефект у процесі формування професійної компетентності може бути очікуваним. Ось чому дослідження можливостей іноземної мови взагалі, та англійської зокрема, для розвитку фахової компетентності студентів технічних спеціальностей можна вважати актуальним.

Ми звузили предмет нашого дослідження саме англійською мовою, оскільки англійська, на відміну від інших іноземних мов, може вважатися найбільш поширеною у світі. Тому процес її вивчення студентами виявляється глибоко та стійко мотивованим, що постає одним із важливих розвивальних чинників англійської мови як навчальної дисципліни у процесі становлення сучасного фахівця.

Доводиться констатувати, що прямих робіт, котрі безпосередньо розглядають проблему формування професійної компетентності у студентів технічних спеціальностей засобами англійської мови у площині наведеного вище концептуального підходу ми не знаходимо. Отже, проблема формування професійної компетентності засобами англійської мови, яка не знайшла відображення серед сучасних психолого-педагогічних досліджень, може вважатися актуальною.

Завданням статті є аналіз проблеми формування професійної компетентності студентів засобами англійської мови та виявлення пріоритетних напрямів цього процесу.

Англійська мова як предмет викладання виявляє потужні ресурси для розвитку фахової компетентності спеціалістів, оскільки, як ми зазначили вище, фахова компетентність є невід'ємним компонентом життєвої компетентності особистості. Ці ресурси пов'язані з можливостями формування під час викладання англійської мови таких особистісних аспектів, як:

1. Соціокультурна компетентність, що пов'язується з розширенням шляхів взаємодії людини зі світом завдяки освоєнню додаткового мовного коду спілкування та освоєння дійсності. Крім того, важливим тут є і інформація соціокультурного спрямування, на основі якої будується викладання іноземної мови.

2. Загальнотехнічна компетентність, яка випливає з того факту, що технічна термінологія входить у склад так званої міжнародної лексики, засвоєння якої сприяє розширенню об'єму загальнотехнічної компетентності.

3. Абстрактно-логічна компетентність, яка формується завдяки вивченню англійської мови потребує розвитку відповідних механізмів абстрактно-логічного мислення у студентів.

4. Розвиток інтерактивних стратегій взаємодії зі світом завдяки розвитку соціально-рольових можливостей студентів, що випливає з комунікативно-рольової спрямованості процесу викладання іноземних

мов.

5. Розвиток мотиваційної бази індивіда, який здійснюється завдяки відповідній навчальній діяльності на заняттях англійської мови, особливо якщо цей процес спрямований на досягнення успіху. Суттєво, що успішність у навчанні (незалежно від навчальної дисципліни та типу навчання), переживання успіху в навчальній та ігровій діяльності визначають подальшу життєву траєкторію людини, її соціальний статус та загальну успішність у майбутньому дорослому житті. Відомо, що успішність вихованця хоча б в одній сфері діяльності приводить до формування психологічної установки на успішність та радість, що завдяки синергетичному ефекту спрямовує будь-яку діяльність людини на досягнення успіху. І навпаки, якщо дитина не пізнала успіх та радість в сім'ї, під час перебування у дитячому садочку, під час навчання в школі, то у подальшому житті для неї буде вельми проблематичним досягти успіху [9, с. 96–97].

6. Розширення сфери асоціативних зв'язків та механізмів асоціативності, що є підґрунтям творчого опанування дійсністю, що впливає з методик розвитку асоціативного мислення, які активно використовуються на заняттях англійської мови.

7. Синтез абстрактно-логічної та емоційно-образної стратегій пізнання світу, сполучення технічного та гуманітарного аспектів підготовки спеціалістів як бази для швидкого розвитку особистості, що може відбуватися завдяки використанню наочності на заняттях англійської мови та спрямованості на поєднання образного та вербального компонентів мовного акту.

8. Розвиток комунікативної компетентності (як необхідного елемента життєвої компетентності), який впливає з комунікативно спрямованої методики викладання іноземних дисциплін.

Процес формування особистісних аспектів студента засобами англійської мови впливає із загальних компонентів професійної компетентності, яка є інтегративним особистісним новоутворенням.

Особливої уваги в змісті професійної компетентності заслуговують певні її аспекти [4, с. 44], які безпосередньо пов'язані з зазначеними вище ресурсними можливостями англійської мови, а саме:

1. Загальнокультурна компетентність передбачає знання соціокультурного змісту існування людства, розвинену мовну культуру, володіння навичками адекватного спілкування у соціокультурному середовищі. При цьому велика увага приділяється культурознавчим аспектам навчання, де особливий акцент робиться на розвиток умінь бачити те, чим відрізняються різні культури та суспільство одне від одного та оцінювати внесок різноманітних культур у розвиток людської творчості, на розуміння загального, специфічного в культурах, на стимулювання у майбутніх фахівців розвитку позитивного ставлення до представників інших культур. Зрозуміло, що формування загальнокультурної компетентності може успішно здійснюватись завдяки ресурсам іноземної мови, яка дозволяє розширити можливості соціокультурного пізнання дійсності.

2. Особистісно мотиваційна компетентність передбачає сформованість ціннісних орієнтацій особистості гуманістичного спрямування. Особистісно орієнтована парадигма освіти, спрямована на мотивацію особистісних механізмів освоєння світу, включає в себе як важливий складник особистісне становлення у площині володіння іноземною мовою, що дозволяє студенту розширити обрій особистісного самовираження.

3. Розвиток соціальної компетентності, що пов'язана зі здатністю інтегруватися у космос суспільного буття та нести відповідальність за свої дії, передбачає інтеграцію індивіда у багатоієрархічний космос соціального буття. Це, у свою чергу, вимагає розширення можливостей студента взаємодіяти зі світом, у тому числі і за допомогою іноземної мови.

4. Предметно-практична компетентність характеризується: сукупністю професійних умінь, якостей, що зумовлює ефективність реалізації відповідних професійних функцій та включає певні підвиди (методологічну компетентність; практично-діяльну; спеціально-наукову; економіко-правову; екологічну і валеологічну; інформаційну; управлінську). На особливу увагу тут заслуговує комунікативна компетентність, яка передбачає сформованість відповідних умінь і якостей фахівця, які сприяють ефективній взаємодії з іншими суб'єктами виробничого процесу та здатність вирішувати продуктивні завдання у процесі спілкування і міжособистісної взаємодії.

Комунікативний аспект компетентності безпосередньо пов'язаний з розвитком комунікативних здібностей особистості у напрямі підтримання гармонійних взаємостосунків, які досягаються на основі емпатії та толерантності [5, с.8].

Предметно-практична компетентність, складовою якої вважається комунікативна компетентність, формується й за допомогою комунікативної діяльності студента у площині комунікації на іноземній мові, яка значно розширює обрій людини у процесі комунікативної взаємодії зі світом.

Комунікативний процес вимагає розвитку навичок самоаналізу, що залежить від здатності до рефлексії та самоусвідомлення. Відповідно, важливим є формування механізмів саморегуляції психічної діяльності, які виявляють психологічну компетентність (чи автокомпетентність), що пов'язана із обізнаністю студента у галузі загальних характеристик особистості та особливостей психологічних процесів [3, с.4].

Зрозуміло, що професійний самоаналіз (самоусвідомлення, саморефлексія) може формуватися і за допомогою вивчення іноземної мови, оскільки така, особливо на початкових етапах її засвоєння, вимагає від студента постійного контролю своїх емоційних станів та відрефлексування комунікативної ситуації.

Суттєво, що в Україні, як і в інших розвинених країнах світу, вища освіта визнана однією з провідних галузей розвитку суспільства. Стратегічні напрями розвитку вищої освіти визначені Конституцією України, законами України "Про освіту", "Про вищу освіту", Національною доктриною розвитку освіти, указами

Президента України, постановами Кабінету Міністрів України.

На даний час одним із пріоритетних напрямів державної політики щодо розвитку вищої освіти є інтеграція вітчизняної вищої освіти до європейського та світового освітніх просторів, що знайшло своє відображення у Болонському процесі, у межах якого відібрані 30 загальних компетенцій, які включаються у три категорії: інструментальні, міжособистісні та системні.

Інструментальні компетенції передбачають здатність взаємодії зі світом завдяки використанню різноманітних інструментальних засобів, які у загальному вигляді є символічними посередниками взаємодії людини з соціальним та природним оточенням. Мова (зокрема й іноземна) як символічне, знакове утворення постає стрижневим моментом формування всіх інструментальних компетенцій.

Міжособистісні компетенції пов'язані з соціальною взаємодією, у процесі якої бере участь особистість людини. Якщо інструментальні компетенції спрямовуються на освоєння інструментів взаємодії зі світом, то міжособистісні компетенції виявляються пов'язаними з автентичним джерелом цієї взаємодії – особистістю, основою якої є здатність мислити, що реалізується у царині мови. Тому вивчення мови (у тому числі й іноземної) є важливою засадою розвитку міжособистісних компетенцій.

Системні компетенції пов'язані зі здатністю сприймати відношення частини та цілого, тобто зі здатністю системного світобачення та освоєння дійсності. Якщо мислення є наріжною характеристикою мислячої людини, а мова – інструментом цього мислення, то пізнання мови (в тому числі і іноземної) як системної сутності може вважатися основою розвитку системних компетенцій.

Отже, іноземна мова взагалі (та англійська мова зокрема) постає важливим чинником формування багатьох аспектів професійної компетентності майбутніх фахівців. Природно, що цей висновок потребує подальших теоретичних узагальнень та експериментальної перевірки.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бех І.Д. Особистісно зорієнтоване виховання: Науково-методичний посібник / І.Д. Бех. – К., 1998. – 204 с.
2. Грейсон Дж. мл., О'Делл К. Американський менеджмент на порозі ХХІ века: Пер. с англ. / Дж. мл. Грейсон, К. О'Делл. – М.: Экономика, 1991. – 320 с.
3. Завіниченко Н. Б. Особливості розвитку комунікативної компетентності майбутнього практичного психолога системи освіти: Автореф. дис... канд. психол. наук. – К., 2003. – 20 с.
4. Карпова Л. Г.. Формування професійної компетентності вчителя загальноосвітньої школи: Автореф. дис... канд. пед. наук: 13.00.04 / Харківський держ. педагогічний ун-т ім. Г.С.Сковороди. – Харків, 2004. – 20 с.
5. Кривцов С. В. Тренинг: учитель и проблемы дисциплины / 3-е изд., стер. – М.: Генезис, 2000. – 288 с.
6. Пидмазин С.И. Личностно-ориентированное образование. Социально-философское исследование. – Запорожье, 2000. – С. 166–168.
7. Проблемы развития системы акмеологических наук (под ред. Н.В. Кузьминой и А.М. Зимичева). – Спб.: Изд. СПАА (Санкт-Петербургской акмеологической академии), 1996. – 268 с.
8. Роменець В. А. Психологія творчості: Навч. посібник. 2-е видання, доп. – К.: Либідь, 2001. – 288 с.
9. Спиваковская Л. С. Профилактика детских неврозов: комплексная психологическая коррекция. – М.: Изд. МГУ, 1988. – 198 с.
10. Теоретичні та методичні засади соціально-педагогічної підготовки вчителя: Збірник науково-методичних праць / Ред. кол. Дубасенюк О.А. та ін. – К.: ІЗМН, - Житомир: держ. пед інститут. – 1999. – 188 с.
11. Формирование учебной деятельности студентов (под ред. В. Я. Ляудис). – М.: Изд. МГУ, 1989. – 240 с.
12. Якиманская И. С. Технология личностно-ориентированного обучения в современной школе. – М.: Сентябрь, 2000. – 176 с.
13. Ящук І.П. Формування життєвої компетентності особистості старшокласників загальноосвітніх шкіл України: Автореф. дис... канд. пед. наук: 13.00.07 / Інститут проблем виховання АПН України. – К., 2001. – 21 с.

Резюме. Стаття посвячена дослідженню впливу фактора іноземного мови взагалі (і англійського мови окремо) як важкого елемента формування багатьох аспектів професійної компетентності майбутніх фахівців.

Ключевые слова: компетентність, спеціальність, іноземний мови, формування, парадигма, продуктивність.

The summary. The article deals with the study of a foreign language factor impact in general (and the English language separately) as an important element of future specialists' multisided professional competency formation.

Keywords: competency, speciality, foreign language, formation, paradigm, productivity.

Одержано редакцією 09.11.2016 р.

ЗМІСТ

<i>Совтис Н.М.</i> Українізми в польській літературній мові XIX ст.	3
<i>Ясногурська Л.М.</i> Відображення свідомості нації у концептуальній та мовній картині світу	6
<i>Василькевич С.С.</i> Неологіка у мові інтернет та політичної комунікації	9
<i>Михальчук Н.О., Яцюрик А.О.</i> Місце компліменту в системі мовленнєвих актів та ілюктивна роль компліментів	13
<i>Денисюк Л.В.</i> Особливості функціонування займенника <i>IT</i> в сучасній англійській мові	17
<i>Кочубей О.С.</i> Аналіз структурних компонентів перекладацької компетентності фахівця	19
<i>Мороз Л.В., Дацюк А.В.</i> Британський газетний дискурс як контекст об'єктивації тендерних стереотипів	24
<i>Ясногурська Л.М.</i> Сучасні підходи до вивчення поняття концепт	28
<i>Краля І.В., Берташ В.О.</i> Мовна та концептуальна картини світу як відображення свідомості нації ..	32
<i>Бігунов Д.О.</i> До питання мовленнєвої поведінки особистості	35
<i>Трофімчук В.М., Гривіцька Р.В.</i> Застосування інтернет-технології у дистанційному навчанні іноземної мови	38
<i>Павелків К.М.</i> Психодого-педагогічні умови вивчення іноземної мови на немовних спеціальностях вищої школі	40
<i>Мороз Л.В., Мороз Н.М.</i> Місце та роль гри у системі навчання іноземної мови	43
<i>Романюк С.К., Захожа А.Ю.</i> Активні форми навчання іноземної мови в початковій школі	47
<i>Данілова Н.Р.</i> Опрацювання та застосування педагогічних інноваційних технологій на заняттях англійської мови	50
<i>Бойко Н.Г., Ковалюк В.В.</i> Застосування методу кейс-стаді у процесі викладання іноземних мов ...	52
<i>Ковалюк В.В., Ткач Т.В.</i> Фахова компетентність студентів та її формування засобами англійської мови	56
<i>Мороз Л.В., Коцвай Ю.Я.</i> Процес формування комунікативної компетенції у старшокласників на уроках іноземної мови	60
<i>Богачик М.С.</i> Особливості формування соціокультурної компетентності майбутніх учителів англійської мови у контексті компетентнісного підходу	64
<i>Баталія Л.О., Ткач А.П.</i> Історія та розвиток альтернативного навчання в стандартних школах західнослов'янських країн (Чехія, Польща, Словаччина)	67
<i>Джава Н.А., Шевчук О.В.</i> Вміння творчого письма на середньому етапі навчання	69
<i>Черуха Н.В., Миколайчик А.П.</i> Раннє вивчення іноземної мови у вітчизняній і зарубіжній шкільній практиці	72
<i>Черуха Н.В., Брень О.В.</i> Про питання покращення результативності викладання іноземних мов у вищих навчальних закладах	74
<i>Ковалюк В.В., Шикута Т.М.</i> Про питання імплементації сучасних методів навчання іноземних мов у ВНЗ	76
<i>Мороз Л.В., Король О.Ю.</i> Про концепцію формування навичок письма при навчанні і іноземної мови студентів денної, заочної і дистанційної форм навчання вищого навчального закладу	81
<i>Кушнір Н.В., Лукашик О.В., Лавренюк Т.І.</i> Формування іншомовної компетентності майбутніх менеджерів зовнішньоекономічної діяльності в процесі фахової підготовки	84
<i>Романюк С.К., Городюк Н.Ю.</i> Інноваційні технології навчання на уроках англійської мови в початковій школі	86
<i>Івашкевич Е.Е.</i> Psycholinguistic paradigm of narrative discourse	89
<i>Івашкевич Е.З.</i> Aspects of social intellect of a teacher	93
<i>Верьовкіна О.Є., Сембай Н.Б.</i> Ways of encouraging second language acquisition in the classroom	97
<i>Бігунова С. А., Зубілевич М.І.</i> English somatic phraseological units of Latin and French origin	100
<i>Відомості про авторів</i>	103

Наукове видання

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ФІЛОЛОГІЇ ТА МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН

Збірник наукових праць

Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету

Заснований у 2009 р.

Відповідальний редактор збірника Петрівський Я.Б.
Відповідальний за підготовку збірника до видання Мороз Л.В.
Технічний редактор Ковалюк В.В.
Комп'ютерна верстка Ковалюк В.В., Краля І.В, Ясногурська Л.М.

Підписано до друку 26.12.2016 р.
Формат 60x84 1/8. Папір офсетний № 1. Гарнітура Times New Roman. Друк різнографічний.
Ум. друк. арк. 24,02. Обл. вид. арк. 17,39. Наклад 120.

Адреса редакції: 33028 м. Рівне, вул. Пластова, 31
Рівненський державний гуманітарний університет.

Віддруковано в редакційно-видавничому відділі
Рівненського державного гуманітарного університету
33028 м. Рівне, вул. С.Бандери, 12, тел. 26-48-83

А – 43 Актуальні проблеми філології та методики викладання гуманітарних дисциплін: Збірник наукових праць. Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету. — Рівне: РДГУ, 2016. — 105 с.

ISBN 966 — 7281 — 09 — 03.

Збірник наукових праць містить статті з актуальних проблем викладання іноземної мови, філології, теоретико-методологічних, культурологічних, літературознавчих, мовознавчих проблем спілкування.

Матеріали можуть бути корисними для науковців, працівників навчальних закладів, викладачів та студентів вищих педагогічних навчальних закладів.

УДК: 81'243
ББК 81.2